

Spis treści

Część III. Wybrane aspekty działalności wywiadu 9

Rozdział III.1. Walka z polską emigracją polityczną 11

Wywiad a polscy emigranci w pierwszych latach po wojnie 11

Rozwinięcie działalności przeciwko emigracji po połączeniu
wywiadów 21

Rezydentura „Albina” w Londynie (1948–1949) 27

Utworzenie Wydziału Emigracyjnego i jego działania w pierwszej połowie
lat pięćdziesiątych 40

Początek sprawy Hugona Hankego 52

Reorganizowanie pionu emigracyjnego 56

Rozpoczęcie ofensywy przeciwko „polskiemu Londynowi” 59

Zmiana polityki w stosunku do emigracji i początek drugiej akcji
reemigracyjnej 62

Działalność polonijna w Stanach Zjednoczonych jako „przykrycie” pracy
operacyjnej 70

Przeciwko emigracyjnemu Londynowi (1955–1956) 76

Walka z polską emigracją polityczną po Październiku 1956 88

Rozgrywka z Polskim Ruchem Wolnościowym „Niepodległość
i Demokracja” 97

Rozgrywka ze Stronnictwem Pracy Karola Popiela 102

Rozbijanie stronnictw politycznych i paraliżowanie działalności TRJN 105

Działalność wywiadu PRL w środowisku emigracyjnych ludowców 113

Bilans działalności wywiadu przeciwko polskiej emigracji politycznej 118

Rozdział III.2. Walka z obcymi ośrodkami wywiadowczymi, polską emigracją wojskową i zachodnimi służbami 127

Ośrodki wywiadowcze emigracji i zachodnich służb 127

Pierwszy etap działalności operacyjnej MBP przeciwko „imperialistycznym
wywiadom” 134

Agent „Szpilki” i jego kontakty z emigracyjną „Dwójką” 140

Organizacja rtm. Antoniego Landowskiego i wpadka berlińskiej
rezydentury 146

Ośrodek Witolda Szymaniaka oraz sprawy Ireny Kotulskiej i Edwarda Medera	154
Zmiany w funkcjonowaniu placówek wywiadowczych na przełomie lat czterdziestych i pięćdziesiątych	163
Rozwinięcie działalności operacyjnej MBP przeciwko ośrodkom wywiadowczym	165
Zdradziecka działalność Stanisława Kühnera	170
Walka z ośrodkami wywiadowczymi po ujawnieniu spraw „Cezary” i „Ośrodek”	185
Rozpracowywanie ośrodków braci Przemysława i Jana Kraczkiewiczów we Francji i Belgii oraz ośrodka wywiadu angielskiego w Paryżu	204
Rozpracowywanie działalności współpracownika wywiadu francuskiego Wincentego Sławińskiego	213
Rozdział III.3. Kontrwywiadowcza „ochrona” placówek dyplomatycznych ...	222
Pojęcie kontrwywiadowczej „ochrony” placówek	222
Wywiad MBP a resort spraw zagranicznych	224
Rola wywiadu w „oczyszczaniu” kadry MSZ	233
Metody działania pionu kontrwywiadowczego	243
Wydział Kontrwywiadowczy w pierwszej połowie lat pięćdziesiątych	254
Zmiana charakteru działania pionu kontrwywiadowczego	258
„Ochrona” placówek po 1956 r.	261
Rozdział III.4. Wywiad naukowo-techniczny	267
Założenia teoretyczne i przyczyny prowadzenia wywiadu naukowo-technicznego	267
Początki wywiadu naukowo-technicznego Polski Ludowej	268
Utworzenie pionu naukowo-technicznego w wywiadzie cywilnym	274
Wywiad naukowo-techniczny po 1956 r.	280
Osiągnięcia wywiadu naukowo-technicznego	287
Ucieczka naczelnika Goleniewskiego i jej skutki	291
Rozdział III.5. Prowadzenie wywiadu z pozycji nielegalnych	296
Geneza i teoria pracy tzw. wywiadu nielegalnego	296
Początki wywiadu nielegalnego Polski Ludowej	298
Wywiad nielegalny po połączeniu wywiadów	303
Młodzi nielegalowie z Departamentu VII MBP	311
Powrót do pracy wywiadowczej z pozycji nielegalnych	320
Wywiad nielegalny po 1956 r.	334
Reperkusje sprawy Władysława Mroza	349
Rozdział III.6. Operacyjne formy zdobywania środków finansowych	354
Pierwsze pomysły na zdobywanie pozabudżetowych środków finansowych przez wywiad	354

Geneza Specjalnej Sekcji Finansowej	359
Złoty okres działalności Specjalnej Sekcji Finansowej	370
Likwidacja Specjalnej Sekcji Finansowej	379
Działalność „zarobkowa” wywiadu do początku lat sześćdziesiątych	387
Handel złotem i dewizami przez rezydenturę w Tel Awiwie i kurierów dyplomatycznych	390
Zakończenie	395
Aneks I. Szczegółowa struktura wywiadu cywilnego (1945–1961)	404
Aneks II. Wykaz kadry kierowniczej (1945–1961)	422
Aneks III. Obsada rezydentur zagranicznych (1945–1961)	488
Aneks IV. Nielegałowie wywiadu cywilnego (1946–1961)	532
Aneks V. Obsada samodzielnych grup specjalnych (1955–1963)	535
Aneks VI. Słuchacze szkół i kursów wywiadu cywilnego (1947–1961)	543
Aneks VII. Uczestnicy kursów specjalnych w Moskwie (1954–1956)	557
Aneks VIII. Finanse wywiadu cywilnego (1951–1961)	561
Wykaz skrótów	563
Bibliografia	574
Spis ilustracji	606
Spis tabel	622
Indeks nazw geograficznych	624
Indeks nazwisk, pseudonimów i kryptonimów	636